

Broedvogelinventarisatie 2024 Overbosch

Mededeling nummer 379

Jan Snoeij
Vogelwerkgroep van de KNNV afdeling Hollandse Delta

Broedvogelinventarisatie 2024 Overbosch

Een publicatie van de Vogelwerkgroep van de Natuurvereniging Hollandse Delta,
een afdeling van de KNNV.

Mededeling nummer 379

Auteur: Jan Snoeij
Onderzoeker: Jan Snoeij

Omslagfoto: infobord Overbosch
Fotograaf: Jan Snoeij

Foto's en tabellen:
Jan Snoeij

Natuurvereniging Hollandse Delta
een afdeling van de KNNV
secretariaat:
Peter Vermaas
Schudegge 17
3224 BP Hellevoetsluis
Telefoon: 0181-324058
Email: secretaris@hollandsedelta.knnv.nl

Inhoudsopgave

1	Samenvatting en aanbeveling.....	3
2	Inleiding	4
3	Gebiedsbeschrijving.....	4
4	Werkwijze	5
5	Resultaten.....	7
5.1	Legenda afkortingen, broedcodes	7
5.1.1	Overzicht territoria Overbosch 2024	7
5.1.2	Vergelijk territoria voorgaande jaren	8
6	Andere dieren	8

1 Samenvatting en aanbeveling

In het kader van het beheer van het Overbosch (een klein landgoedbos) werd aan mij gevraagd om de vogels te tellen i.v.m. een renovatie van het Overbosch. Tijdens mijn vogeltelling kwam ik er al gauw achter, dat het bos heel dicht begroeid is met bomen van omstreeks 1880 (eik en beuk) en dat het er heel lang donker blijft. Er is een gebrek aan licht en dit wordt veroorzaakt door de dichte kruinlaag van deze bomen. Ook staan er heel veel zaailingen van de esdoorn als gevolg van te veel stikstof in de bodem.

Doordat er decenia lang geen onderhoud werd gepleegd is het bos in verval geraakt. Door oude bomen die aan het vergaan zijn en stormschade krijgt het bos een soort oer karakter.

Mijns inziens is het dus goed om een gedegen kap- en aanplantplan te maken om weer een vitaal bos te krijgen voor flora en fauna.

2 Inleiding

In de periode van 6 april 2024 t/m 24 juni 2024 is het gebied volledig geïventariseerd op alle broedvogels. De avondtelling leverde niets bijzonders op. Het doel van deze broedvogelmonitoring in het gebied van het Zuid-Hollands Landschap (ZHL) is om bij te houden wat er leeft in hun terreinen. In dit verslag is een korte omschrijving van het gebied opgenomen en zijn de aantallen en de verspreiding van de vogelsoorten verwerkt. Tot slot zijn ook de niet-broedvogels en andere dieren bijgehouden.

3 Gebiedsbeschrijving

De ligging van dit gebied is volgens de Topografische Inventarisatieatlas van Sovon in kilometer hok 37- 43.

Het gebied ligt ten zuiden aan de rand van het dorp Oostvoorne. Het natuurterrein Overbosch (5 hectare groot) is een klein landgoedbos, dat vroeger onderdeel was van landgoed Kooizicht.

Het Zuid-Hollands Landschap houdt in het Overbosch de lanen open, zodat de eeuwenoude lanenstructuur zichtbaar blijft. Dit doen ze uit respect voor de cultuurhistorie van het gebied, maar ook voor de dieren. Verschillende soorten vleermuizen gebruiken namelijk die lanen om hun route te bepalen. In oude bomen vinden bosuilen een plek om te rusten en te broeden. Stinzenplanten als bosanemoon en look-zonder-look zijn een stille herinnering aan het landgoedverleden.

De paden houden ze vrij van takken en begroeiing; verder mag de natuur in het Overbosch haar gang gaan.
Het gebied is toegankelijk voor publiek en wordt beheerd door het Zuid-Hollands Landschap.

Werkwijze

Tijdens de telling zijn alle broedvogels geteld. De tellingen zijn volgens de Sovon normen ingevoerd in het BMP-systeem van Sovon. Er is in dit gebied 7 keer geteld, waarvan één avondtelling op 24 juni 2024. Alle andere tellingen zijn begonnen in de ochtend.

In onderstaande tabel zijn de teldata, tijdstippen en weersomstandigheden weergegeven.

Datum	Start	Eindtijd	Telling	Temperatuur	Wind	Bewolking
06 apr	06.00	07.00	100%	7 gr C	zw 2	zon
28 apr	05.30	06.15	100%	6 gr C	no 3	zon
09 mei	05.15	05.55	100%	5 gr C	no 2	licht bewolkt
19 mei	05.00	05.45	100%	8 gr C	nw 2	half bewolkt
01 juni	05.00	05.30	100%	12 gr C	no1	sluierbewolking
15 juni	04.30	05.00	100%	8 gr C	zw 1	bewolkt
24 juni	21.15	22.00	100%	18 gr C	o 2	licht bewolkt

5 Resultaten

5.1 Legenda afkortingen, broedcodes

a.b. : aantal broedvogels (territoria)

h.b. : hoogste broedcode.

Hieronder is een korte beschrijving weer gegeven van de door Sovon gehanteerde broedcodes.

0. Overig / buiten broedbiotoop
1. Volwassen individu
2. Zingend of baltsend individu
3. Paar (bij balts of zang code 5)
4. Territoriumgedrag
5. Baltsend paar (ook paring)
6. Waarschijnlijk nestplaats
7. Alarmeren, waaks gedrag
8. Vogel met broedvlekken
9. Nestbouw
10. Afleidingsgedrag
11. Pas gebruikt nest
12. Pas uitgevlogen / dons-jongen
13. Bewoond nest (bezoek ouders)
14. Transport voedsel en ontlasting
15. Nest met eieren
16. Nest met jongen

Voor een uitgebreide omschrijving van bovenstaande codes zie:

www.Sovon.nl bijlage 4 uit de handleiding BMP (Broedvogel Monitoring Project).

5.1.1 Overzicht territoria Overbosch 2024

Soorten	a.b.(h.b.)
Boomklever	1 (2)
Bosuil	1 (1)
Grote bonte specht	3 (2)
Houtduif	2 (2)
Houtsnip	1 (2)
Koolmees	2 (2)
Merel	4 (2)
Pimpelmees	2 (2)
Roodborst	15 (2)
Tjiftjaf	3 (2)
Turkse tortel	1 (2)
Winterkoning	11 (2)
Zanglijster	4 (2)
Zwartkop	2 (2)

5.1.2 Vergelijk territoria voorgaande jaren

Soorten/jaar	2001	2008	2011	2017	2021	2024
Boomklever	1		1	2	1	1
Boomkruiper	1	2	4		2	
Bosuil				1		1
Braamsluiper				1		
Gaai	2		1			
Groene specht	2		1		1	
Grote bonte specht	3	2	3	2	3	3
Heggenmus				3	1	
Holenduif	1				1	
Houtduif	4	2	3		2	2
Houtsnip						1
Koolmees	4	4	6	1	4	2
Merel	10	6	10	3	6	4
Pimpelmees	2	2	7	4	5	2
Roodborst	8	8	14	8	8	15
Tjiftjaf	3	4	4	2	4	3
Turkse tortel						1
Vink	3		1	1	3	
Winterkoning	10	4	11	8	9	11
Zanglijster	2	2	4	3	3	4
Zwarte kraai	1		1		2	
Zwartkop	1	3	4	2	6	2
Aantal soorten	17	11	16	14	17	14
Aantal territoria	58	39	75	41	61	52

Tellingen verricht door:

2001: Jan Snoeij, Ate van der Kooi en Rein Grabijn

2008: Jan Snoeij

2011: Karel Adriaanse

2017: Karel Adriaanse

2021: Dick Zwart en Anja Langedoen

2024: Jan Snoeij

6 Andere dieren

Soort	Aantal	Bijzonderheden
Eekhoorn	2	spelend achter elkaar aan
Ree	1	aanwezig